

Lázár György képviselői beszámolója

Lázár György, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnöke, Miskolc 5. számú választókerületének képviselője szerdán Miskolcra látogatott. Részt vett a pedagógus pártbizottság által rendezett megbeszélésen, amelyen a Borsod megyei és a miskolci városi pártbizottság és tanács, valamint több oktatási intézmény vezetői, a közművelődéspolitikai feladatokról tárgyaltak.

Lázár György ezután a 40. számú általános iskolában képviselői beszámolót tartott választóinak.

Indiai miniszter hazánkban

Szerdán Budapestre érkezett Tonsze Anath Pai indiai ipari és közellátási miniszter, a magyar-indiai gazdasági műszaki és tudományos együttműködési vegyes bizottság indiai tagozatának elnöke, a vegyes bizottság csütörtökön kezdődő második ülésére. A vendéget a Ferihegyi repülőtérén Nemzeti Tivadar kohó- és gépipari miniszter a bizottság társelnöke fogadta. Ott volt K. P. S. Menon, India budapesti nagykövete is.

Magyarországnak a fejlődő országok között India a második legnagyobb kereskedelmi partnere. A magyar külkereskedelmi vállalatok elsősorban acélárut, vegy-

ipari és gyógyszeripari alapanyagokat szállítanak Indiába, a magyar gépek, berendezések csak 20-25 százalékot képviselnek az exportban. Az idei árucsereforgalmi megállapodás, a két éve alakult magyar-indiai gazdasági, műszaki és tudományos együttműködési vegyes bizottság Delhiben megtartott első ülésének eredményei lehetővé teszik, hogy gépkivitelünk elsősorban a hűvadás- és vákuumtechnikai berendezésekből, valamint az egészségügyben és az oktatásban használatos műszerekből, felszerelésekből tovább fokozódjon, s bővüljön a kooperációs együttműködés néhány gépipari ágazatban. (MTI)

Gazdálkodjunk a tudással

A védőnő ismereteket terjeszt, s a védőnő nevel. Felelőssége hasonlatos a pedagóguséhoz. A különbség csupán annyi, hogy „báklővéseit”, mulasztásait nemcsak lelki-szellemi betegségek követik, ezek a testet romboló kóroknak legfeljebb következményei lehetnek.

Ahhoz, hogy valaki gyermekeket és felnőtteket az egészséges életmódra nevelhessen, elengedhetetlen a jó felkészültség. Ez is indokolta, hogy tavaly főiskolai rangra emelték a védőnőképzést. Mint ismeretes: az Orvostovábbképző Intézet egészségügyi főiskolai karának Szegeden is működik (és Budapesten) védőnői tagozata. A képzés változása vajon a védőnők számát növeli-e, s az életbe kikerült — immár diplomás — szakemberek megtalálják-e majd a gyakorlatban választott hivatásuk szépségét, fel tudják-e használni nagyobb tudásukat?

Kezdjük a létszám alakulásával! A „golyák” az idén fejezik be az első évet, s csak 1978-ban szereznek diplomát. Ebben az esztendőben a korábbi, kétéves képzési rendszer szerint oktatott védőnők közül még százhat bocsát szárnyra az iskola, jövőre azonban egyetlen frissen végzett védőnő sem lép ki a képző kapuján. Ezt az átmeneti hiányt még átvészelné az egészségügy. De ha azt nézzük, hogy enélkül is tartósan üres az országban a védőnői állások 30 százaléka, már nem lehetünk optimisták.

És akkor sem, ha mindemellett tudjuk azt is, hogy míg 1970-1974-ben évente átlag 500-600 jelentkezőből 120-at tudott fogadni két éves képzésre az iskola, a hároméves főiskolai tagozat azonban csupán 66 hallgató felvételére vállalkozik. S ami ennél is elgondolkodtatóbb: veszített vonzásából ez a pálya. Olyan kevesen jelentkeztek tavaly, hogy csaknem felére csökkentett létszámot is alig sikerült elérniük. Az ok nyilvánvalóan az, hogy az érettségizet lányok visszaradtak az orvoskarával azonos felvételi követelményektől: fizika-

ból és biológiából ugyanazt a teljesítményt várják el tőlük, mint az orvosjelöltektől. Talán — a cél érdekében — nem ártana újból megfontolni, helyes-e ez a „szigor”, hiszen aki erre a főiskolára jelentkezik, a munka szépségét elsősorban a nevelésben, gyermekgondozásban látja — helyesen —, nem pedig a fizikapéldák megoldásában. S talán őket igazolja a gyakorlat is, az élet másfajta gondok elé állítja őket saját körzetükben.

S már el is érkezünk a másik kérdőjelhez: a védőnőkkel szemben támasztott jelenlegi munkaköri követelményekhez.

Dr. Szél Éva docens, a gyermekorház főorvosa kandidátusi disszertációjában elemzi a védőnők munkáját az ország egész területén végzett vizsgálatai alapján. Többek között megállapítja, hogy „a védőnők összes munkaidejüknek 44,4 százalékát fordították szakmai munkára, 20,8 százalékát adminisztrációra (vizsgálatunk alatt a védőnők 72-féle írásos munkát végeztek), 16,8 százalékát közlekedésre, 18 százalékát pedig egyéb tevékenységre, mint például vásárlásra, fűtésre, takarításra.”

Mindehhez nemhogy magas szintű fizikatusra, de félmunkaidőben még egészségügyi szakismeretekre sem igen van szükségük. Mindez pazarlás mások nehezen megszerzett tudásával akkor is, ha védőnőképzőben tettek szert rá, s akkor is, ha a főiskola padjait nyomták három éven át. S ez a fajta képzés pénzkidobás, nem éri meg az árát, ha a tudás megfellek csip-csup irodai munkában, nem is beszélve a takarításról, s egyebekről.

És szerüsíteni kellene végre a védőnők munkaköri beosztását, valamivel okosabb szervezéssel kellene beosztani napjukat. Hiszen ők maguk érzik az elhivatottságot, az édesanyák, a gyerekek pedig érzik a hiányukat, ha rengeteg egyéb teendőjüktől nem jutnak el hozzájuk.

Chikán Ágnes

Gyermekorvosra várva

Mórahalmom egészségügyi ellátásáról

Ha az egészségügyi ellátás helyzete kerül szóba Mórahalmom, kevesebb szó éri a ház elejét, mint a korábbi években. Amióta felépült az új egészségügyi kombinát, nemcsak az egészség őrzi dolgozhatnak jobb munkakörülmények között: tágasabb, kulturáltabb környezet fogadja a beteget is, s gazdagabb felszerelés szolgálja gyógyulását. Itt kap helyet a körzeti rendelőkön kívül a fogászat is, amely egyben ellátja az iskolafogászat teendőit.

Külön épületben dolgozik a zöldkereszt és a „mozgó” szakorvosi szolgálat, van reumatológiai és ideggyógyászati szakrendelés is a községben. „Mozgó” szakorvos: a nőgyógyász-onkológus, és a szemész szakorvos, akik két védőnő segítségével látják el a betegeket.

Jókora folt is éktelenkedik azonban az egészségügyi ellátásról alkotott képen, noha erről nem a község tehet. Nincs — már egy éve — állandó gyermekorvos Mórahalmomnak. Miért, miért nem — egyetlen jelentkező nem akadt az Egészségügyi Közlönyben rendszeresen meghirdetett állásra. Mellékállásban látta el a gyerekeket rövid ideig egy szakorvos, aztán ő is magukra hagyta őket. Jelenleg napi két óra-

ban rendel a legidősebbeknek is felvitva a két körzeti orvos. Szükségmegoldás — és nem is a legszerencsésebb. De legalább van, aki szakember szemével ránéz a mórahalmi beteg gyerekekre. A végtelenség azonban így nem mehet — tudja jól mindenki, csak éppen nem akad gyermekorvos, aki meghallaná a hívó szót. Pedig, úgy tudjuk, üres lakás is vár rá...

A nagyközségi tanács végrehajtó bizottságának legutóbbi ülésén általában kielégítőnek találták Mórahalmom egészségügyének tárgyi és személyi feltételeit. A vb azonban felhívta a tanácselnököt, ismét vegye fel a kapcsolatot ez ügyben a járási hivatal egészségügyi osztályával. Úgy tudjuk, ez ideig együttműködésük nem járt sikerrel: még mindig hiányzik a harmadik, a gyermekorvos.

Mint ismeretes, van Mórahalmom tudógondozó intézet is. A szakrendelésen, sajnos — bár elég ritkán — szűrnék ki friss tbc-s betegeket. Tavaly például 12 új megbetegedés történt, közülük három volt mórahalmi. (Az intézet a környező községek betegeit is fogadja.)

A fogászati rendelőt egy vizsgázott fogász és egy aszisztens látja el, hetenként kétszer iskolafogászati nap

van. Nagy szükség lenne korszerűbb, turbinás fűrőgépre, amellyel fájdalommentesen és lényegesen gyorsabban lehetne dolgozni.

Milyen a község szociális ellátása? Szociális otthonában 20-93 éves gondozottak élnek, százkilencen. A kilencven égy harminccal bővült, ugyanis kétszemélyes házastársi szobákat alakítottak ki a műhelyek területén. Nemrégiben épült fel Mórahalmom a napköziotthonos konyha, berendezése, felszerelése egy első osztályú étteremével vetekszik.

A 25 személyes bölcsődében jelenleg 38 kisgyermeket lát el hat gondozónő. A zsúfoltság gondokat okoz, ám fokozott figyelemmel ügyelnek az ott dolgozók a tisztaságra, s sokat javítanak a körülményeken a különböző intézmények társadalmi munkájukkal.

A község gazdája még az óvodának, a gyógyszerháznak és a fürdőnek — a vb-ülés értékelte meg, ezekben az egészségügyi intézményeknek a munkáját is.

Néhány szót érdemes még ejteni a lakosság egészségi állapotáról. Tavaly a legtöbb megbetegedést a meghűlés okozta, és a gyakran előforduló balesetek. Ezeket a sérüléseket többnyire azzal lehet magyarázni, hogy rohamosan nő a községben az iparban dolgozók száma. (És talán azzal is, hogy nem tartják be eléggé a munkavédelmi előírásokat!) Elgondolkodtató adat: a legtöbb táppénzes napot azonban a várandós anyák veszik ki. Meglepően sok ugyanis a veszélyeztetett terhes.

Ezek a leendő édesanyák megszülető gyermekeiket is szeretnék biztonságban tudni — és a község vezetőivel együtt tárt karokkal várják gyermekorvosukat.

Ch. Á.

Sárospatakon Rákóczi emlékeztek

Ünnepi ülést tartottak szerdán a Sárospataki Tanítóképző Intézet dísztermében II. Rákóczi Ferenc születésének 300. évfordulója alkalmából. A felsőoktatási intézet dísztermében rendezett ünnepségen a tanítóképző tanári karán és növendékein kívül részt vettek a város, valamint különböző intézmények képviselői is.

Dr. Rác István, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem docense előadásában a vezérlelő fejedelem szerepét méltatta a szabadságharcban. Az intézet irodalmi színpada „Mégjártuk a hadak útját” címmel a kuruckori irodalmi emlékekből összeállított műsort mutattott be, míg a tanítóképző intézet énekara korabeli dalokat adott elő.

Ugyancsak megemlékeztek szerdán II. Rákóczi Ferencről a Bodrogközi Állami Gazdaság sárospataki központjában is, ahol gazdaságpolitikáját, közte a Tokaj-hegylajai borvidék fellendítésére hozott intézkedéseit ismertették. (MTI)

Ültetik a korai káposztát

Jó egy hete kezdték el a baksai Magyar-Bolgár Barátság Termelőszövetkezetében a korai káposzta ültetését. Két MTZ 50-es traktor vontat egy-egy hatsoros ültetőgépet. Így naponta két és fél, három hektár területen tudják elültetni a szentesi korai káposztát. E vidék korai káposztatermelése közel egy évtizedre tekint vissza, s mindig jó jövedelmet jelentett a termelőszövetkezetnek.

A palántákat a tévesz termálfüteses fóliaházában szomszédos tömörkényi hálastavakból emelik át a baksai agronómus tájékoztatása szerint a káposzta kiültetésével a hideg elhúzódása miatt az ültetést. Az öntözött területen „kapaszkodnak” is igyekeznek a kedvező időt kihasználni, és nagy lendülettel végzik e munkát. Remélik, hogy hamarosan befejezik a tervezett 20 hektárra a káposzta ültetését.

Az ültetőgépek után asztronok haladnak, hogy rögtön pótolják a hiányzó palántákat, s a szükséges töszám hektáronként meglegyen. Az ültetéshez sok nő dolgozóra van szükség, ezért a tévesz melléküzemét, ahol kályhacsöveket gyártanak, az ültetés időszakára leállították. Most a palántaszedésmél és ültetésnél dolgozik mindenki.

Az ültetett palántákat rögtön öntözik. A vizet a szomszédos tömörkényi hálastavakból emelik át a baksai agronómus tájékoztatása szerint a káposzta kiültetésével a hideg elhúzódása miatt az ültetést. Az öntözött területen „kapaszkodnak” is igyekeznek a kedvező időt kihasználni, és nagy lendülettel végzik e munkát. Remélik, hogy hamarosan befejezik a tervezett 20 hektárra a káposzta ültetését.

Moilnár József felvétele

Ültetik a káposztapalántát

Közlekedünk?

Itt a tavasz! S ha ez az időjárásról nem is mindig derül ki, annál inkább az utakon. Főként hét végén. Felbővülő motorok, csikorgó gumik, vészes lendülettel előző, új köcsök — tavasz van. Téli álmából felbredt gazda és kocsija egyaránt igyekszik bizonyítani — nem, ők nem felejtették el száguldanivalót a télen, s a szembejövő elől billenve farol vissza a sorba fékekől fogott, füstölő kerekkel a Zsiguli, megkönnyebbülten sóhajt gazdája: nem ártott a kihagyás, csak tudok én még vezetni!

Vezetni — esetleg, de közlekedni? Aki egész télen járta az utakat, szívszorogva lesi a tavasz első pillanatait, mert benne jól működnek a reflexek, a mindennapos útonjárás rutinja. A veszélytádat adta közlekedési, s nem vezetői reflexek, amelyek még hiányoznak a tavasz hétfévi pilótáiból. Ők még nem közlekednek, csak vezetnek, s életveszélyesek.

És a példa — úgy látszik — ragadós. Tarjánban is száguldanak a járművek a járdán. Igaz, csak egy gyermekorvossal hajtott kétékerűk. Szédületes mégis a tempó, ahogyan kerülgetnek nyílként suhanva öregeket, gyermekeket. Csak egy rossz mozdulat, pillanatnyi kihagyás, és kész a baj. Egy gyermekocsiat toló asszony végül nem bírja tovább, szól:

— Gyerekek, a járda nem arra való, hogy itt rohangáljatok biciklivel!

Több sem kell, már megvan az új célpont, aki lehet kerülgetni, csúfolni.

Gyerekek, ők nem tehetnek róla. De hol vannak ilyenkor a szülők, akiknek alkalmasint fizetni kell az esetleges büntetést vagy kártérítést? Hol a meggyőző szülői szó, s végül is hol a büntetés?

Közlekedni meg kell tanulni. S a közlekedés nem csak vezetni tudás vagy játék — emberi magatartás.

Sz. I.

Szaktanácsnevelés

Az elmúlt hónapokban a szegedi Élelmiszeripari Szakiskola és Szaktanácsnevelő Intézet tanfolyamának oktató-nevelő munkáját vizsgálta a Csongrád megyei és a szegedi városi tanács vb művelődésügyi osztálya. A vizsgálat zárása tegnap volt, amikor Korom Ilona és Buzai Sándor általános tanulmányi felügyelők — felhasználva a megyei szakfelügyelők és a fővárosi Pedagógiai Intézet Szakfelügyeleti csoportjának megállapításait — értékelték a tan-

festület munkáját. Elisméreléssel szóltak azokról az erőfeszítésekről és eredményekről, amelyeket a jelenlegi körülmények között az iskolavezetés és a tanfolyam kifejtett, illetőleg elért. Eredmény, hogy a szaktanácsnevelést nem csupán munkakerő-utánpótlás nevelésnek, hanem fontos társadalompolitikai kérdésnek is tekintik.

Megemlék, hogy az új iskolában jobb feltételek mellett folytathassák az oktató-nevelő munkát.